

Witte nog

EEN GILDEZONDAG VAN ANTOON BAX, JAC HULSEN EN JAN SEIJKENS.



Dit is het verhaal van een gildebroeder van het Gilde Sint Jan Baptista uit Leenderstrijp. Het is een zondag waarop het kringgildedag was in Waalre. Het verhaal speelt zich af op 18 mei 1959. Het was een donkere wat koude dag. Ik was 16 jaar en ik was al lid van het gilde. Ik was vendelier. Bijna alle jongens van Leenderstrijp



Witte nog

waren bij het gilde. Er was niet veel anders in ons dorp. Ik mocht met ons gilde mee naar de Kringgildedag . Ons moeder had mijn gildepak keurig schoon uit de kast gehaald. Mijn witte kniekousen waren mooi wit en gewassen en mijn witte schoenen waren super schoon en ingesmeerd met een speciale witte was.



We gingen met de vrachtwagen van Kobus Verhoeven. Jaren geleden ging hij met paard en wagen mee om het gilde en alle trommen en vaandels te vervoeren. Nu gaan we met de vrachtwagen. Vroeger gingen we ook wel eens met de vrachtwagen van Lubbers. Ook gingen we wel eens op de fiets naar zo'n kringgildedagen. Ik dacht dat we dan meestal toch de trommen en vaandels lieten wegbrengen. Een vorige keer betaalde het gilde zelf een bus om



Witte nog



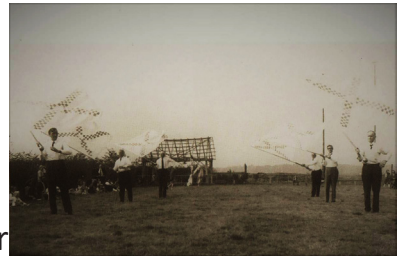
met het hele gilde samen naar de kringgildedag te gaan. Het hoort in het programma van ons gilde dat wij naar kringgildedagen gaan. Dat doen we al vanaf 1936.

Ons gilde is heropgericht in 1935 en we zijn ons meteen gaan toewijden op het bezoek aan kringgildedagen.

Aanvankelijk hadden we witte pakken, maar sinds 1949 hebben we de mooie blokkenpakken met oranje en geel.



Burgemeester van de Lokkant heeft hierin bemiddeld en stelde namens de gemeente ook een renteloos voorschot van f 1.500 ter beschikking



Witte nog

We moesten vanmorgen al vroeg op, om half 6, om op tijd klaar te zijn met het melken van de koeien en het verzorgen van het vee. Toen we terug kwamen van het melken had ons moeder een pan spek voor ons gebakken, zodat we een stevige basis hadden voor de dag. We schoven aan aan tafel en na het bidden voor het eten, begonnen we ons brood in de pan te soppen, vooral roggebrood, en te eten. Voor iedereen waren er 2 stukjes spek. Brood mocht je zoveel eten als nodig was, maar het spek werd verdeeld. Als je met 10 man bent betekent een volle pan spek dat je ieder maar een paar stukje hebt.

De gildemis in Waalre was om 10 uur. Tijdens de H. Mis keek ik mijn ogen uit. Al die mannen in kleurige, bonte pakken. De pastoor schonk veel aandacht aan de gildedag. Hij wenste ons succes en een mooie zondag toe. De aanwezige gildebroeders van de diverse gilden gingen daarna in een optocht naar het



Witte nog

gildeterrein. Wat ik vroeger niet wist is dat in de tijd van de mobilisatie de namen van de jongens van verkeerde geboortejaren voorzien werden omdat de jongens anders gepakt zouden worden door de Duitsers.

We hadden goed geoefend voor deze kringgildedag.

Elke week hadden we een oefenavond om te leren trommen en vendelzwaaien. Het vendelzwaaien deden we buiten op straat. B.v. bij ons (Driekske Bax) voor het huis.

Iedereen luisterde naar de vendelleider.

Toon Bos, Toon Hulsen en Jan Verhoeven waren als eerste vendeliers onze voorbeelden. Zij leerden het vendelen in Eindhoven. Ze gingen dat toen wekelijks op de fiets daar oefenen. Wij moesten wel goed opletten en ons best doen. Toen Sjaak Hulsen niet goed oplette moest hij met gekruiste benen om de kersenboom zitten. De tamboers oefenden boven de winkel. Wij maakten zelf de trom slegers (oud woord voor tromstokken) om te kunnen trommen en ook maakten we de haken voor de trom. Toontje Bax lette van de week bij het oefenen met trommen niet goed op. De leider had een brandnetel bij zich. Hij pakte die en streek er voor straf mee over zijn blote been. Na het vendelen en trommen bleven we nog wat rondhangen. We vonden dat heel gezellig. We waren niet altijd even braaf. We zwierven wat rond op een veldje en we verzonnen wel eens grapjes. Ook zaten we wel eens op een bankje bij de mensen voor de deur. Verspeek, die naast ons woonde was van de week aan het werken

Witte nog

in zijn werkplaats. Hij werkt dan met een dieselmotor die veel lawaai maakt. Wij hadden bij het vendelen last van dat lawaai. Daarom hadden we de uitlaat van de dieselmotor stiekem dichtgestopt.

Bij een bruiloft bij Driekske Bax, werd voor de gein een hoogkar in de keuken gezet. Daarvoor was het nodig dat alles uit elkaar gehaald werd. In de keuken werd alles weer in elkaar gezet. De volgende dag kon Driekske er deze hoogkar niet meer uit krijgen. Hij

moest daarvoor hulp gaan halen. Voor de geboden hulp moest er getrakteerd worden. Bij de trouwerij van Harrie van Dijk werd het bed vol graan geschud en de hangkettingen voor de koeien in de boom gehangen. Ze

hebben er alles naar afgezocht, maar konden ze niet vinden. De hangkettingen hingen goed verscholen tussen het groen van de boom. Pas in het



Witte nog

najaar toen de bladeren vielen, kwamen ze tevoorschijn.

Ons gilde vond dat wij heel goed moesten kunnen vendelen en trommen vandaag. Daarom waren ze zo streng van de week. Ik hoopte maar dat alles goed ging. Als we met mooie prijzen thuis zouden komen, kwam er vast een teeravond. Zo heet zo'n feestavond. Deze teeravonden bestaan al vanaf vóór de oorlog. De meisjes verzorgen het feest, de vrouwen van de gildebroeders mogen zelf mee naar het feest. Zo'n feest betekent gratis eten en drinken. We eten dan misschien wel kip of reebout of gewoon een pan verse worst. In alle geval is er ook gratis bier drinken.

Goed dat de pastoor ons liet bidden voor mooie sportieve resultaten.

Een kringgildedag bestaat dus al vanaf 1936. In 1937 werd deze Kringgildedag



in Leenderstrijp gehouden. Ondanks het feit dat deze kringgildedag op 15 augustus werd gehouden, was het zo'n slecht weer dat de jenever voor het opwarmen van de gildebroeders niet aan te slepen was. Er werd gedronken

Witte nog

met goedkeuring van veldwachter Bernards, die voor een borrel met een knipoog toekeek, omdat café Hulsen maar een vergunning B had. Zo'n kringgildedag is er een keer per jaar. De mannen gaan dan op tijd van huis. De vrouwen moeten thuis blijven om het boerenwerk te doen. Veel mannen zijn vanmorgen gewoon in Leende naar de kerk gegaan en hebben voor de middag hard gewerkt. Wij hoorden bij de kleine groep die naar de gildemis van de Kringgildedag ging. De rest van ons gilde komt na de middag. De getrouwde mannen komen alleen. De jonge mannen die verkering hebben, mogen hun meisjes meenemen. Onze Frits en onze Jan hebben al verkering en hun meisjes gingen die middag ook mee.

Gildebroeders drinken graag gezellig een glaasje bier. Kwade tongen beweren dat er bij gilden altijd te veel gedronken wordt, maar dat komt van mensen die geen idee hebben hoe het gaat bij het gilde en die het gilde een slechte naam willen geven. Een dag op stap



Witte nog

met het gilde is een feest. Er moest vandaag ook acrobatisch gevendeld worden. Dat was mooi en spannend. Onze Piet deed mee.



Ons moeder had vanmorgen boterhammen gesmeerd voor de hele dag, zodat we geen honger hoefden te lijden. We konden daar wel chocomel kopen, zodat, we wat te drinken hadden bij onze boterhammen. Tijdens zo'n kringgildedag hebben we leuke contacten met de andere gilden. Er is rivaliteit maar ook broederschap. Een voorbeeld: Soerendonk is altijd onze grote concurrent, maar als we vendelstokken tekort komen bij het vendelen voor de jury, mogen we van hen vendelstokken lenen compleet met vlag en al.

Op het gildeterrein waren ruimten ingericht voor tromwedstrijden, voor vendelwedstrijden, en voor het acrobatisch vendelen. Een keer bij een landjuweel vendelden we in 2 groepen. Een vendelier vendelde in beide groepen mee. Dat mocht niet. We werden gediskwalificeerd.

In de vroege middag kwamen er nog veel meer gildebroeders bij. Vóór de start van de wedstrijden was de massale opmars. Dat vond ik prachtig.



Witte nog

Elk gilde had zijn eigen nummer in de optocht en er werd in die volgorde opgesteld, met de standaardruiter vóór het gilde. Op een teken van de kringkapitein trokken de gilden massaal op naar voren, waar bestuurders, genodigden en juryleden zaten. De standaardruiters reden voor hun gilde uit. Vandaag was Harrie van Asten de standaard ruiter. Hij had een paard te leen gekregen van de rijvereniging. Het paard bleef alsmaar steigeren, maar Harrie bleef erop zitten, gelukkig. Later werd Jan van Geert Paalen de standaardruiter. Toen zijn boerderij afbrandde verloren we als gilde de mooie mantel en vlag van de standaardruiter. De mooie koperen helm van de standaardruiter kwam geschonden uit de brand maar kon oor de koperslager Jan van Dijk opgeknapt worden. Daarna gingen we ons presenteren aan de jury voor het vendelen, het trommen en het schieten. De optocht van het totale gilde was toen al beoordeeld. De jury beoordeelt groepsvendelen en individueel vendelen. Dat is ook zo bij het trommen. Ons gilde Sint Jan Baptista was met al haar leden hier aanwezig. We hebben ons met zijn allen laten zien in de optocht. Gelukkig brak de zon door tijdens de optocht. In onze pakken komt het rood-wit van de Brabantse vlag, het oranje, onze nationale kleur en het pauselijk geel, schitterend uit de verf als de zon er op valt. Het in de maat lopen is altijd lastig. Onze prachtige pakken en ons grote



Witte nog

aantal leden stalen de show bij de jury. We horen andere gilden wel eens opmerkingen maken van 'Jullie hebben zo'n mooie pakken, daar

kunnen wij toch niet tegenop. Dat is o.a. de reden dat ons gilde op veel plaatsen worden uitgenodigd. We zijn op uitnodiging aanwezig geweest bij het aanbieden van het nationaal cadeau

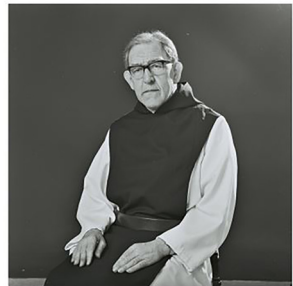


bij het huwelijk van prinses

Beatrix en prins Claus in 1966. Vendeliërs en tamboërs zijn meer dan eens naar de Koninginnedag geweest in Soestdijk. Op verzoek ging het gilde naar Essen. En later ook een keer naar Hamburg. Zij sliepen er in een boot, de Orion, 2 nachten bij Hamburg met De Reperbaan. Sommigen gingen ook echt naar de Reperbaan. Onze Strijpenaren deden daar wel wereldervaringen op. Scheerapparaten werkten niet. Er waren lampen van een onbekend merk. Wij kenden alleen Philips lampen. Hier hadden ze Osram lampen.

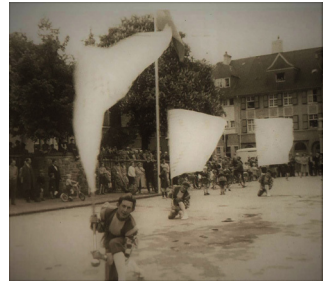
We gingen ook wel op bedevaart, Naar Roermond b.v. Toon Bax heeft er ook ooit mee de H. Mis gediend.

In Brasschaat moesten de vendeliërs optreden op een houten podium.



Witte nog

Ze hadden goed geoefend om allemaal tegelijk op te springen bij het springen over de vlag en ook tegelijk neer te komen. Dat lukte perfect. Ze kwamen allemaal in één klap op de harde houten ondergrond terecht.



Na alle wedstrijden was het wachten op de uitslagen van je jury. Ondertussen werd er gezellig gedronken en werden er contacten gelegd.

Ook wij zelf hadden het wel over dingen uit het verleden.

B.v. dat ons gilde in 1935 in nieuw leven is ingeblazen door Kringbestuurder Paymans, burgemeester Vogels en wethouder Jan Bax. Dat vond plaats in het café van Jan Hulsen. Het eerste bestuur werd gevormd door Antoon Vugts, Peer



Fransen, Peer van der Palen en Jaobus Dielis. De contributie bedroef f 0,10 per maand Verspeek kreeg een vergoeding van f 0,05 per maand voor het huis aan huis ophalen van de contributie. Het gildehuis werd verpacht aan het gilde voor f 50,- D.W.Z de eigenaar betaalde het gilde f 50,- waardoor zijn café clubhuis werd. Het eerste gildehuis was café Jan Hulsen. Ook werden de belangrijkste functies binnen het bestuur en de bijbehorende attributen verpacht. Jan Verhoeven, Jan den Bels, betaalde f 15,- voor het hoofdvaandel, Jan van Dijk

Witte nog

f 10,- voor de kapiteinspiek en Cis Verspeek f 2,50 voor de trom. Later werden de jaarvergaderingen gehouden in het clubhuis het Hazelnotenbier café. Sjef Cardinaal en zijn broer Theo Cardinaal zijn daar ingeboond. Je stemde met erwten en bonen. Erwt tegen, boon is vóór. Toen het Hazelnotenbiercafé 1958 dicht ging, verhuisde het gilde met paard en kar naar café De Hospes.

Ons bestuur heeft het over de jaarvergadering.

Wie is ingeboond?

Ik herinnerde me dat na

een Jbepaalde jaarvergadering iedereen meteen weg was, niemand bleef nog wat nakaarten. Op die dag was de trouwpartij van Harrie van Louis Bax . Jongemannen uit Leenderstrijp, ook van het gilde hadden alles daar op zijn kop gezet. Janus Henselmans en Piet van der Palen kwamen later kijken toen het al klaar was. Zij kregen de schuld en alle anderen waren weg.



is
in



Witte nog

Ik verheug me ook al op de Kermis, de zondag ná 15 juni. Kermis is ook altijd een feestdag van het gilde. Je hoort eerst te voet met het gilde mee naar de kerk te gaan. Als je niet mee ging moest je f 2.50 boete betalen. En je mag je dan niet aan alle activiteiten deelnemen. B.v. je mag niet mee koningschieten. Vóór het schieten begint moet de boom gevrijd worden. Dat wil zeggen dat de boom vrij gemaakt moet worden, gezuiverd, van kwade geesten. De regerend koning moet zijn mantel met de koningsvogel en de schilden uit doen en deze wordt onder de boom opgehangen in afwachting van de nieuwe koning. Bij het koningsschieten lost de burgemeester altijd het eerste schot. Iemand uit het gilde wilde ooit graag dat de burgemeester gildekoning werd, daarom stelden hij e.e.a. zo in dat de koningsvogel meteen viel. De schutterskoning, in dit geval de burgemeester moet dan 3 jaren het koningsvest dragen en bij de meeste activiteiten aanwezig zijn. Dat deed hij natuurlijk niet. Jan Hulsen nam dat van hem over. Niet iedereen wil koning worden. Het brengt veel verplichtingen met zich mee. De gildedagen het koningschieten zijn zomeractiviteiten, In de winter werd geschoten om een varken. Varkenschieten. Het



Witte nog



varken werd uitgebeend en in stukken verdeeld. Behalve het schieten op de schutsboom kon in het gildehuis met luchtbukswedstrijden ook delen van dat varken winnen en ook met barakken, Een soort midgetgolf met ballen en stokken.

Het Varkenschieten werd in de winter bij alle gilden georganiseerd en het was toegankelijk voor iedereen, niet enkel voor gildebroeders. Er kwamen altijd veel buitendorpse schutters op af. Ieder met hn eigen munitie. Er daar moest vaak op gecontroleerd worden,



Witte nog

want sommigen laadden hun patronen wat zwaarder om de winkans te vergoten.

En buiten deze activiteiten om mochte we ook nog werken voor de schut. Zo hadden we de gildegroend, die ieder jaar bewerkt werd. Van ieder lid werd verwacht dat hij kwam helpen bij het ploegen, het zaaien, het

zuiverplukken of et oogsten. Mocht je niet kunnen, dan mocht je ook een wagen mest beschikbaar stellen.

Ook de meidoornheg rond de Sint Janskapel moest ieder jaar vóór 24 juni worden zuivergeplukt. Dat was een held karwei, waar niemand zin in had en wat ook vaak menige scham opleverde vanwege de meidoornstekels.



Witte nog

Inmiddels was het tijd voor de prijzen.

Onze vendeliers hadden het heel goed gedaan. Ze hadden een 1^e prijs voor het groepsvendelen. Frits Bax had een 2^e prijs voor vendelen in de klasse A, Harrie van Asten had de 1^e prijs als standaardruiter.

En we hadden het 'schoonste' schild na 1940.

Onze beschermheer Jan Louwers was tevreden over ons.

Het gilde heeft

namelijk ook altijd een beschermheer, dat was b.v. de baron van Tuil van Serooskerken, toen was het Jan Louwers, later Gerard van Engelen.

Het is ook mooi voor onze teeravond als we kunnen terugzien op het behalen van mooie prijzen.

We gingen met zijn allen met de vrachtwagen weer terug naar het gildehuis. Daar feestten we nog even na vanwege de behaalde successen.

Om een uur of 8 was het hoog tijd om met ons vader mee naar huis te gaan. Ons moeder was al de hele dag alleen met werk en de kleine kinderen.



Witte nog



Het was een prachtige dag. Om half 10 was het voor ons slaaptijd. Morgen weer maandag, werkdag.

